Eiropas Parlaments
2019-2024

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2023/0229(NLE)

14.2.2024

***

IETEIKUMA PROJEKTS

par Padomes lēmuma projektu par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par papildu noteikumiem saistībā ar Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda, laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam
(12122/2023 – C9-0461/2023 – 2023/0229(NLE))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referente: *Jadwiga Wiśniewska*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

PASKAIDROJUMS 6

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par Padomes lēmuma projektu par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par papildu noteikumiem saistībā ar Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda, laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam (12122/2023 – C9-0461/2023 – 2023/0229(NLE))

(Piekrišana)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (12122/2023),

– ņemot vērā projektu nolīgumam starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par papildu noteikumiem saistībā ar Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda, laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam (12120/2023),

– ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punktu, 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu un 218. panta 7. punktu (C9-0461/2023),

– ņemot vērā Reglamenta 105. panta 1. un 4. punktu un 114. panta 7. punktu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ieteikumu (A9-0000/2024),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Šveices Konfederācijas valdībai un parlamentam.

PASKAIDROJUMS

a. Vispārēja informācija

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1148, ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam (BMVI regula), tika pieņemta 2021. gada 7. jūlijā.

BMVI regulas mērķis ir paust solidaritāti, sniedzot finansiālu palīdzību tām (dalīb)valstīm, kuras piemēro Šengenas *acquis* noteikumus par ārējām robežām. Ar to tiek pilnveidots Šengenas *acquis*, kurā piedalās Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā asociētās valstis (“asociētās Šengenas līguma valstis” jeb “asociētās valstis”).

Šveices Konfederācija 2021. gada 11. augustā paziņoja par savu lēmumu pieņemt BMVI regulas saturu un to īstenot savā iekšējā tiesību sistēmā. Komisija iesniedza priekšlikumu Padomes Lēmumam par to, lai parakstītu Nolīgumu starp ES un Šveices Konfederāciju par papildu noteikumiem saistībā ar Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai vēl pirms Šveices paziņojuma saņemšanas par tās konstitucionālo prasību izpildi, lai nesaīsinātu BMVI regulas faktiskās piemērošanas laiku Šveicē. Saskaņā ar BMVI regulas 75. apsvērumu šādas vienošanās noslēgšanai būtu jānotiek pēc tam, kad attiecīgā valsts ir rakstiski informējusi par visu savu iekšējo prasību izpildi.

BMVI regulas 7. panta 6. punktā ir paredzēts, ka saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem to valstu attiecīgajos asociācijas nolīgumos, kuras ir asociētas Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, būtu jānoslēdz “vienošanās”, lai precizētu veidu un kārtību šo valstu līdzdalībai BMVI. Šīs vienošanās ir nolīgumi, ko Savienība ir noslēgusi ar Šengenas asociētajām valstīm saskaņā ar LESD 216. pantu.

Padome 2022. gada 21. februārī pilnvaroja Komisiju sākt sarunas[1] ar Islandi, Norvēģijas Karalisti, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par vienošanos par minēto valstu finansiālajām iemaksām un papildu noteikumiem, kas vajadzīgi to dalībai finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam, tostarp par noteikumiem, kas nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību un Revīzijas palātas revīzijas pilnvaras un kas jānoslēdz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1148[2]. Sarunas ar Šveices Konfederāciju tika sekmīgi pabeigtas, 2023. gada 14. februārī parafējot nolīgumu.

2023. gada 10. jūlijā Komisija iesniedza priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas

---

1 Padomes Lēmums (ES) 2022/442 (2022. gada 21. februāris), ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Islandi, Norvēģijas Karalisti, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti nolūkā noslēgt nolīgumus starp Eiropas Savienību un minētajām valstīm par papildu noteikumiem attiecībā uz finansiālu atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai Integrētās robežu pārvaldības fonda ietvaros (OV L 90, 18.3.2022., 116. lpp.).

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1148 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda (OV L 251, 15.7.2021., 48. lpp.).

Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par papildu noteikumiem saistībā ar Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda.

2023. gada 28. septembrī Padome pieņēma lēmumu par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Šveices Konfederāciju par papildu noteikumiem saistībā ar Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda, laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam. Nolīgums tika parakstīts 2023. gada 28. novembrī Briselē.

2016. gada 18. jūlijā Padome lūdza Eiropas Parlamentam sniegt piekrišanu Padomes lēmuma projektam par iepriekš minētā nolīguma noslēgšanu.

b. Referentes nostāja

Finansiāla atbalsta instruments robežu pārvaldībai un vīzu politikai, kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda, ir īpašs Šengenas *acquis* instruments, kas izveidots, lai nodrošinātu spēcīgu un efektīvu Eiropas integrēto robežu pārvaldību pie ārējām robežām, vienlaikus aizsargājot personu brīvu pārvietošanos Eiropā pilnīgā saskaņā ar dalībvalstu un asociēto valstu saistībām pamattiesību jomā, un lai atbalstītu kopējās vīzu politikas vienotu īstenošanu un modernizāciju, tādējādi veicinot augsta līmeņa drošības garantēšanu dalībvalstīs un asociētajās valstīs.

Referente piekrīt, ka BMVI ietvaros tiek piedāvāta iespēja īstenot darbības dalītās pārvaldības, tiešās un netiešās pārvaldības veidā, un šim nolīgumam būtu jānodrošina iespēja Šveicē īstenot jebkuru no šīm metodēm saskaņā ar Savienības finanšu pārvaldības un kontroles principiem un noteikumiem.

Tāpat referente uzskata, ka ņemot vērā Šengenas *acquis* specifisko raksturu un to, cik svarīga ir tā vienveidīga piemērošana Šengenas zonas integritātes nolūkā, visi noteikumi, kas piemērojami programmu pārvaldībai, Šveicē būtu jāpiemēro tāpat kā dalībvalstīs.

Referente uzskata, ka, īstenojot sadarbību ar asociētajām valstīm, ir ārkārtīgi svarīgi slēgt nevis cita veida vienošanās, bet gan — oficiālus un juridiski saistošus nolīgumus, tādējādi nodrošinot pārredzamību, sabiedrības veiktu kontroli un demokrātisku pārraudzību. Tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz ES budžeta izlietojumu.

Jāturpina ievērot arī citus īpašus noteikumus. Tāpat arī saistībā ar Šengenas asociācijas nolīgumiem Šveicei ir pilnībā jāakceptē Savienības pasākumi, tostarp BMVI, kas veido Šengenas *acquis* vai uz to balstās, un jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem, kas attiecas uz finanšu pārvaldību un kontroli un kas paredzēti LESD un Savienības tiesību aktos, kuru juridiskais pamats ir LESD.
Ar nolīgumiem tiek ieviesti arī īpaši mehānismi, lai ātri pielāgotu nolīgumu ar Šveici, ja tiktu veiktas izmaiņas galvenajos Savienības tiesību aktos saistībā ar īstenošanu, piemēram, Finanšu regulā un Kopīgo noteikumu regulā. Nolīgums arī nodrošina, ka BMVI vidusposma pārskatīšanā tiek ņemta vērā Šengenas asociēto valstu novēlotā līdzdalība.

Budžeta un finanšu kontroļu jomā uz dalībvalstīm attiecas horizontāli pienākumi (piemēram,

Revīzijas palātas, Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF), EPPO un Komisijas kompetence), kas izriet vai nu tieši no Līguma, vai no Savienības sekundārajiem tiesību aktiem, tostarp no iepriekš minētās Kopīgo noteikumu regulas. Šie pienākumi *ipso facto* attiecas uz dalībvalstīm un tāpēc nav noteikti BMVI regulā. Līdz ar to nolīgumā, uz kuru attiecas šis priekšlikums, šie pienākumi ir jāattiecina arī uz Šveici.

Visbeidzot, nolīgumā ir iekļauts arī noteikums par Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS).

Noslēgumā referente uzskata, ka ir lietderīgi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1148 7. panta 6. punktu izveidot nolīgumu, kurā izklāstīti papildu noteikumi, kas vajadzīgi Šveices Konfederācijas dalībai Finansiāla atbalsta instrumentā robežu pārvaldībai un vīzu politikai (“BMVI regula”), kurš ir daļa no Integrētās robežu pārvaldības fonda 2021.–2027. gada plānošanas periodam.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, referente iesaka Parlamentam dot piekrišanu Padomes lēmuma projektam un uzdod Parlamenta priekšsēdētājai nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.